

DOPISY PŘÍTELÍ

1. řada - 1979

D o p i s 3. 6 (46)

Milý příteli,

zatímco jsem až donedávna své dopisy psal buď na Tvůj podnět nebo na podnět Tvých mladých přátel, který jsi mi tu-
močil, dochází v poslední době stále častěji k tomu, že me vyžíváš,
abych se vyjádřil k stanoviskům nebo kritikám, formulovaným lidmi
středního nebo dokonce ještě pokročilejšího věku. Je to pochopitel-
né, jistě, a svým způsobem i potěšitelné, neboť to ukazuje, že mlá-
dá generace vidí spory generace střední a starší jako pro sebe sva-
laplné, nikoli překonané. Ale má to i své negativní stránky. Ažkoliv
sám cílem bylo a stále je psát dopisy pro Tebe a pro Tvé přátele, ta-
dy pro Vás, mladé lidi, dostává se stále častěji do situace, že po-
lemizují se svými vrstevníky nebo lidmi o něco málo mladšími (letos
např. s Vaculíkem, Pithartem, Hublem, Kohoutem). A nyní přede mnou
stavíš výzvu, abych dál pokračoval v polemice s oběma nepochled jme-
novanými, abych se vyjádřil k dalšímu textu Pithartova a abych rea-
goval na některé nové texty Petra Uhla.

Myslím, že budu Tvé přání respektovat jen zčásti. Nemohu přece
kritický rozbor nebo polemiku obličkat jen s jakési setrvačností ne-
bo s důvodů zachování formy do podoby konsentujícího dopisu a kamfle-
vat tak svůj spor s konkrétní třetí osobou (třetími osobami) jako
předmět naší korespondence. Budu nadále vybírat pro dopisy jen téma-
ta, která se mi zdají vhodná a zajímavá pro mladé lidi - a skutečné
polemiky i kritiky, jakož i rozsáhlejší studie či úvahy prostě pře-
suna do zvláštních "svazků", jimž se nyní budu věnovat po utvoření
s Dialogů, v jejichž koncepci došlo k jistému posunu. A tak dnes se
budu trochu zabývat otázkami, otevřenými v dopise, který mi dne 26.
března tr. napsal Petr Uhl a o kterém se také zmínuješ.

Petr Uhl se mnou nesechází v tom, že se politika (já jsem ovšem
měl vždycky na mysli onu technickou politiku, mocenskou či "politic-
kou" politiku, od níž důsledně odlišuji tzv. nepolitickou politiku
ve smyslu Havlíškově a Masarykově) má omezit na správu a že se "víd-
da" má stát jakousi obdobou silniční správy, o níž není třeba se ni-
jak zvlášť starat, pokud dobře funguje. Petr považuje můj pohled za
ahistorický a mou "vizi" za naivní a nebezpečnou utopii. Tvrdí, že
"vždy a všude je politika koncentrovaným výrazem hospodářského, kul-
turního a vůbec společenského života"; je přesvědčen, že cesta kupře-
du vede směrem k postupnému sestupu a rozptylu politiky mezi všechny
lidi (jinde mluví např. o "politizaci stále většího okruhu lidí" a
o "rozptylu moci" - vedle rušení dělby práce a přechodu k formám pří-
mé demokracie a rušení státu). Petr Uhl tvrdí, že "politika bude vždy
zasahovat do života lidí"; stotožňuje správu veřejných věcí s politi-
kou a chce donést maximální účast všech na této správě, neboť lidé
"jedine svou účastí na správě věcí veřejných se mohou stát svobodný-
mi". Proto také zcela odřítá můj požadavek odluky státní (a politic-
ké) moci od soukromého i společenského života resp. jeho převážné
části.

Nejprve bych snad poukázal k autoritě, kterou by měl Petr Uhl jako
přesvědčený marxista respektovat. Autoři Komunistického manifestu
při výčtu rozhodných opatření dělnické revoluce kladou především
dobytí politické moci a pozvednutí proletariátu na panující třídu
na rovnou vydobytí demokracie. Bohužel bude ještě existovat stát, ať